

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS PALANGOS Miesto SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

1. Biudžetinė įstaiga Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Sveikatos biuras) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos, įgyvendinanti valstybės ir savivaldybės funkcijas ir išlaikoma iš valstybės ir savivaldybės biudžetų asignavimų, savivaldybės biudžetinė sveikatos priežiūros įstaiga.

2. Sveikatos biuras įsteigtas, vadovaujantis *Palangos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T2-295*, siekiant vykdyti valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkciją, reglamentuojamą *2002 m. gegužės 16 d. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme Nr. IX-886*.

3. Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos:

3.1. Plėtoti sveiką gyvenseną ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose.

3.2. Stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenėje bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėje.

3.3. Plėtoti visuomenės psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą.

II. PERSONALO VALDYMAS

4. **Pareigybių skaičius.** Didžiausias leistinas darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius 2021 m. gruodžio 31 d. – 8 (1 lentelė).

1 lentelė. Pareigybių skaičius 2021 m. gruodžio 31 d.

Pareigybė	Etatų skaičius	Darbuotojų skaičius
1. Administracija	1,5	2
1.1. Direktorius	1	1
1.2. Vyriausiasis buhalteris (finansininkas)	0,5	1
2. Visuomenės sveikatos specialistai	6,5	8
2.1. Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	1	1
2.2. Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	0,5	1
2.3. Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistas	0,5	
2.4. Psichologas	0,5	1
2.4. Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros specialistas	4,0	5
Iš viso	8,0	10

5. **Darbuotojų kvalifikacija.** Sveikatos biure dirba kvalifikacinius reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. lapkričio 15 d. įsakyme Nr. V-918 „Dėl savivaldybės visuomenės sveikatos biure privalomų pareigybių sąrašo ir joms keliamų kvalifikacinių

reikalavimų patvirtinimo“, atitinkantys visuomenės sveikatos specialistai. Visuomenės sveikatos specialistų duomenys (išsilavinimas, kvalifikacijos kėlimas ir kt.) kaupiami Higienos instituto visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registre <https://vspsr.hi.lt/>.

6. **Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.** Siekiant užtikrinti kokybišką visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą savivaldybės gyventojams, Sveikatos biuro darbuotojai nuolat dalyvauja kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose, konferencijose pagal poveikio sritis ir bendrąsias kompetencijas (2 lentelė).

2 lentelė. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas 2021 m.

Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
1. Mokymų, kursų, seminarų skaičius	28
2. Dalyvavusių darbuotojų skaičius (unikalus skaičius)	11
3. Iš viso kvalifikacijos kėlimo valandų	241

III. BIUDŽETAS

7. **Finansavimo šaltiniai:** valstybės biudžeto dotacija valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos funkcijų vykdymui ir savivaldybės biudžeto lėšos (3 lentelė). 2021 m. skirtos lėšos panaudotos 100 proc.

3 lentelė. Lėšų panaudojimas 2021 m. pagal finansavimo šaltinius ir paskirtį.

Eil. Nr.	Lėšų šaltiniai	Lėšų paskirtis ir panaudojimas	Suma, EUR (tūkst.)
1. Sveikatos biuro veiklos užtikrinimas ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas			
1.1.	Savivaldybės biudžetas (SB)	<i>Užtikrinti Sveikatos biuro veiklos vykdymą, administracijos išlaikymą.</i>	27,26
1.2.	Valstybės biudžetas (VB)	<i>Užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėje, iš jų:</i>	
		Plėtoti sveiką gyvenseną ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdymo įstaigose (MS)	68,2
		Stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėje (VS)	46,8
		Plėtoti visuomenės sveikatos psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą (PS)	30,9
2. Kitos lėšos			
2.1.	Mokamas paslaugas	Lėšos gautos už suteiktas mokamas paslaugas: <i>privalomus higienos įgūdžių ir pirmosios pagalbos mokymus.</i>	1,6
2.2.	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos	<i>„Sveikatos ugdymo priemonių įgyvendinimas tikslinių grupių asmenims Palangos miesto savivaldybėje“ Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0007</i>	0,4
2.3.	Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšos	<i>„Itraukusis sveikatos mokymas sveikatą stiprinančioje aplinkoje“ Nr. LT03-2-SAM-K01-012</i>	14,25

2.3.	Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros rėmimo specialiosios programos lėšos	Projektas „Sveika mano vasara“ (vaikų vasaros sveikų įgūdžių ugdymo stovykla)	4,0
		Projektas „Širdis tau padėkos“ (suaugusiųjų sveikos gyvensenos skatinimas)	2,5
2.4.	Lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui didinti karantino metu	Už darbuotojų darbą ypač pavojingos ligos židiniuose (Palangos mobiliajame punkte)	4,3
2.5	Parama (gyventojų pajamų mokestis)	Vykdyti visuomenės sveikatos priežiūros veiklą savivaldybėje	0,3
Iš viso			200,51

IV. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS IR STEBĖSENA

8. Įgyvendinant visuomenės sveikatos stiprinimą Palangos miesto savivaldybės bendruomenėje buvo organizuojamos ir vykdomos įvairios prevencinės sveikatos stiprinimo priemonės skirtingoms gyventojų grupėms, dalintasi gerąja praktika, prisidėta prie sveikatai palankių įgūdžių ugdymo, motyvuota gyventi sveikiau. Veiklos vykdytos atsižvelgiant į Palangos miesto savivaldybės sveikatos problemas – analizuojant sveikatos rodiklius ir į tikslinių grupių poreikius bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintus visuomenės sveikatos priežiūros prioritetus (4 lentelė).

4 lentelė. Bendras vykdytų visuomenės sveikatos stiprinimo priemonių skaičius bendruomenėje.

Eil. Nr.	Priemonė	2021 m. rodiklis	2020 m. rodiklis	Pokytis (proc.)
1.	Renginių skaičius (paskaitos, seminarai, akcijos, mankštos, programos) (vnt.)	105	76	+27,6
2.	Renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.)	2205	1178	+46,6
3.	Informacinių pranešimų, straipsnių skaičius (spaudoje, interneto puslapyje, socialiniame tinkle) (vnt.)	357	192	+46,2
4.	Atmintinės, lankstinukai ir kiti leidiniai (vnt.)	1050	61	+94,2

9. Pagrindinės Sveikatos biuro veiklų kryptys ir pasiekti rodikliai pateikiami 5 lentelėje.

5 lentelė. Pagrindinių 2021 m. vykdytų visuomenės sveikatos stiprinimo priemonių skaičius bendruomenėje pagal veiklos sritis.

Eil. Nr.	Veiklos kryptis	Dalyvių skaičius (vnt.)	Renginių skaičius (vnt.)	Informacinių pranešimų, straipsnių skaičius (vnt.)
1.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija	116	6	10
2.	Fizinis aktyvumas	1168	65	34
3.	Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	406	19	20
4.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	39	1	179
5.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	140	4	11
6.	Onkologinių ligų profilaktika	100	1	9

7.	Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	52	1	3
----	---	----	---	---

10. Pagal valstybinius sveikatos prioritetus įgyvendintos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (6 lentelė).

6 lentelė. Pagrindinių 2021 m. įgyvendintų programų vykdymo rezultatai.

Eil. Nr.	Programa	Vertinimo kriterijai	Planas	Įvykdymas	Įvykdymo procentas
1.	Darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėse organizavimas	Darboviečių, kuriose įgyvendinti mokymai, skaičius (vnt.)	2	2	100
		Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius (vnt.)	40	40	100
2.	Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo savivaldybėse organizavimas	Suteiktų individualių konsultacijų skaičius	250	289	116
		Suteiktų grupinių konsultacijų ar užsiėmimų skaičius	100	46	46
3.	Priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybėse organizavimas	Apsilankymų pas priklausomybės konsultantą skaičius	45	77	171
		Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius	15	27	180
4.	Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija	Asmenų, baigusių sveikatos stiprinimo programą, skaičius	10	10	100

11. Mokamos paslaugos. Iš viso vykdyti 107 privalomi sveikatos mokymai, iš jų:

11.1. Pirmosios pagalbos mokymai – 43 vnt., apmokyti 75 asmenys (2020 m. – 22 vnt. mokymų).

11.2. Higienos įgūdžių mokymai – 64, apmokyti 134 asmenys (2020 m. – 34 vnt. mokymų).

V. MOKINIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

12. Įgyvendinant visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose veiklos 2021 m. buvo vykdomos atsižvelgiant į epidemiologinę šalies situaciją. Prisidėta prie vaikų, tėvų, mokytojų ir kitų ugdymo įstaigų bendruomenių narių sveikos gyvensenos įgūdžių stiprinimo, vykdanč ir organizuojant įvairias veiklas (7 lentelė).

7 lentelė. Ugdymo įstaigose 2021 m. vykdytos sveikatinimo priemonės ir jų reikšmės.

Eil. Nr.	Vykdytos priemonės	2021 m. reikšmė	2020 m. reikšmė	Pokytis (proc.)
1.	Ugdymo įstaigose organizuotų sveikatinimo renginių (paskaitos, pamokos, praktiniai mokymai ir kt.) bendras skaičius (vnt.)	476	418	+12,2

1.1.	Renginiai vykdyti mokiniams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (vnt.)	275	211	+23,3
1.2.	Renginiai vykdyti mokiniams pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (vnt.)	201	207	-2,9
2.	Sveikatinimo renginiuose dalyvavusių mokinių bendras skaičius (vnt.)	7 258	10 835	-33,0
2.1.	Mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas skaičius (vnt.)	3 461	5 741	-39,7
2.2.	Mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas skaičius (vnt.)	3 797	5 094	-25,5
3.	Informacinių pranešimų, stendų skaičius (vnt.)	154	173	-12,3

13. Pagrindinės įgyvendintos visuomenės sveikatos priežiūros priemonės pagal veiklos sritis, atsižvelgiant į ugdymo įstaigos 2021 m. visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiklos planus, poreikius ir šalies epidemiologinę situaciją (8 lentelė).

8 lentelė. Pagrindiniai visuomenės sveikatos priežiūros rodikliai įgyvendinti 2021 m. ugdymo įstaigose.

Veiklos sritis	Veikla, funkcijos	Dalyvių skaičius (vnt.)	Renginių skaičius (vnt.)	Informacinių pranešimų, straipsnių skaičius (vnt.)
Mokinių sveikatos stebėseną	Mokinių profilaktinių patikrinimų pažymų skaičius (vnt.)	1 854	-	-
Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena	Sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas	873	65	25
Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	Sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas	372	24	3
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	Sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas	494	30	5
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	Sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas	891	68	6
Pirmos pagalbos teikimas ir koordinavimas	Suteikta pirmos pagalbos ar gydytojų rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų mokiniams skaičius	82	-	-
Konsultavimas	Suteiktų individualių konsultavimo paslaugų skaičius ugdymo įstaigai bendras skaičius, iš jų:	1 434	-	-
	- konsultacijų skaičius mokiniams, mokomų pagal visas ugdymo programas	647	-	-
	- konsultacijų tėvams skaičius	699	-	-
	- konsultacijų skaičius ugdymo įstaigų darbuotojams	88	-	-

Ugdymo aplinkos atitikties vertinimas	Visuomenės sveikatos rizikos veiksnių įvertinimas aplinkoje	19	-	-
---------------------------------------	---	----	---	---

14. Pagrindiniai įgyvendinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos patvirtinti prioritetai, vykdant mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą (9 lentelė).

9 lentelė. 2021 m. ugdymo įstaigose įgyvendintų prioritetų vykdymo rezultatai.

Eil. Nr.	Veiklos kryptis	Vertinimo kriterijai	Planas	Įvykdymas	Įvykdymo procentas
II prioritetas – „Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas“					
1.	Mokyklų, įgyvendinančių priemonę „Aktyvi mokykla“ plėtra	Mokyklų, naujai įsijungusių į „Aktyvių mokyklų“ tinklą skaičius (vnt.)	1	2	200
2.	Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose	Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius	880	494	56,1
3.	Burnos higienos užsiėmimų organizavimas	Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius	660	372	56,4
4.	Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas, maisto švaistymo mažinimas, sveikos mitybos skatinimas	Mokinių, dalyvavusių sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose, skaičius	880	891	101,3
III prioritetas – „Dalyvavimas grėsmių, susijusių su užkrečiamųjų ligų valdymu“					
5.	Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėmis medžiagomis didinimas	Mokinių, dalyvavusių užsiėmimuose, skaičius	880	875	99,4

VI. COVID-19 PANDEMIJOS VALDYMAS

15. Vykdant COVID-19 pandemijos valdymą Palangos miesto savivaldybėje 2021 m. Sveikatos biuro darbuotojai karantino metu dirbo Palangos mobiliajame punkte, vykdė mokinių testavimą kaupinių metodu, padėjo organizuoti ir vykdyti mokinių testavimą greitaisiais antigeno testais, savo žiniomis dalijosi su kitomis savivaldybėmis, vykdė epidemiologinių atvejų ištyrimą, sergančiųjų COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) (10 lentelė).

10 lentelė. 2021 m. vykdyta COVID-19 pandemijos valdymo veikla.

Eil. Nr.	Veikla	Veiklos vertinimo kriterijai	Įvykdymas
1.	Mokinių testavimas kaupinių metodu	Paimtų testų skaičius (vnt.)	598
2.	Mokinių testavimas greitaisiais antigeno testais	Atliktų testų skaičius (vnt.)	15 617
3.	Užkrečiamųjų ligų epidemiologinė priežiūra	Iširtų atvejų skaičius (vnt.)	452
4.	Informacijos teikimas užkrečiamųjų ligų klausimais	Informacijos pateikčių skaičius (stendai, straipsniai ir kt.) (vnt.)	370

VII. PROJEKTINĖ VEIKLA

16. Pradėtas įgyvendinti projektas „*Ištraukusis sveikatos mokymas sveikatą stiprinančioje aplinkoje*“ kartu su partneriais (*Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, Skuodo rajono savivaldybės administracija ir Klaipėdos rajono savivaldybės administracija*), kuris finansuojamas 2014-2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ srities lėšomis. Palangos miesto savivaldybei numatytas projekto finansavimas – 64,2 tūkst. Eur. Įgyvendinta ir planuojama veikla:

16.1. 2021 m. atnaujinti 3 sveikatos kabinetai ugdymo įstaigose – atliktas paprastas remontas.

16.2. 2022 m. planuojama atnaujinti sveikatos kabinetus, įsigyjant darbui reikalingą įrangą ir aprūpinant metodinėmis priemonėmis, kurių didžioji dalis skirtos psichikos sveikatos stiprinimui ir priklausomybių prevencijai vykdyti.

17. Įgyvendinti projektai, finansuojami Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis:

17.1. Vaikų sveikų ugdymo įgūdžių ugdymo dienos stovykla „Sveika mano vasara“. Organizuoti ir vykdyti 39 sveikatinimo renginiai, kuriuose dalyvavo 60 vaikų.

17.2. Suaugusiųjų sveikos gyvensenos skatinimo projektas „Širdis tau padėkos“. Vykdyti 8 sveikatinimo renginiai, kuriuose dalyvavo 196 asmenys.

VIII. BAIGIAMOJI DALIS

18. Sveikatos biuras siekia nuolat tobulėti ir nuosekliai judėti užsibrėžtų tikslų link bei kuo efektyviau panaudoti turimus išteklius, kurdamas didesnę vertę gyventojams. Siekiant įsivardyti, o vėliau ir pradėti matuoti įstaigos sėkmę, efektyviai naudojant turimus išteklius, bei užtikrinti aukštą paslaugų teikimo kokybę – 2022 m. planuojamas parengti įstaigos strateginis veiklos planas pagal atitinkamą metodiką bei atliktas teikiamų paslaugų kokybės vertinimas.

19. Išanalizavus Palangos miesto savivaldybės sveikatos stebėsenos rodiklius yra nustatyti 3 prioritetiniai sveikatos rodikliai, į kuriuos atsižvelgta rengiant 2022 m. Sveikatos biuro veiklos planą, pasitelkiant kryptingas prevencines priemones: *užkrečiamų ligų prevencija ir imunoprofilaktika, onkologinių ligų ir sergamumo II tipo cukriniu diabetu prevencija*.

Direktorė

Milda Gedvilienė

Parengta 2022-01-11